

**Договір
між Україною та Королівством Марокко
про правову допомогу у цивільних і комерційних справах**

Україна, з одного боку, та Королівство Марокко, з іншого боку (далі – Сторони),

сповнені бажання розвивати ефективну взаємодію між двома державами у сфері правового співробітництва у цивільних і комерційних справах на основі взаємної поваги, суверенітету та рівності,
домовились про таке:

**Глава I
Загальні положення**

Стаття 1

Обов'язок надавати правову допомогу

Сторони зобов'язуються взаємно надавати правову допомогу в цивільних і комерційних справах на запит однієї з них.

Стаття 2

Правовий захист

1. Громадяни кожної зі Сторін користуються на території іншої Сторони таким самим правовим захистом, який надається громадянам останньої, стосовно своїх особистих і майнових прав.

2. Громадяни кожної зі Сторін мають право вільного доступу до судових органів іншої Сторони для здійснення та захисту своїх прав.

3. Пункти 1 і 2 цієї статті застосовуються також до юридичних осіб, які були утворені відповідно до законодавства будь-якої зі Сторін і мають своє місце знаходження на території однієї з них.

Стаття 3

Застава «judicatum solvi»

1. На громадян будь-якої зі Сторін, які постають перед судом іншої Сторони, не накладається жодна застава чи завдаток будь-якого характеру через їх статус іноземців або через відсутність постійного місця проживання чи перебування на території останньої.

2. Пункт 1 цієї статті застосовується також до юридичних осіб, які були створені відповідно до законодавства будь-якої зі Сторін і мають своє місцезнаходження на території однієї з них.

Стаття 4

**Безоплатна правнича допомога,
звільнення від судових витрат або їх зменшення**

1. Громадяни однієї Сторони користуються на території іншої Сторони безоплатною правничою допомогою, пільгами щодо звільнення від судових виплат та витрат чи їх зменшення на тих самих умовах, що і її

громадяни, які передбачені відповідно до законодавства Сторони, у якій запитується допомога.

2. Можливість скористатися безоплатною правничою допомогою може бути надана на будь-якій стадії провадження у справі, включаючи стадію виконання рішення.

3. Для цілей застосування пункту 1 цієї статті документ про фінансове, сімейне і/або особисте становище заявника видається заявнику у відповідному випадку компетентним органом країни його громадянства або місця постійного проживання. Цей документ видається дипломатичним представництвом або консульською установою його країни, що має відповідну територіальну компетенцію, якщо заявник проживає у третій країні.

Стаття 5

Звільнення від легалізації

1. Документи, що передаються компетентними органами при застосуванні цього Договору, звільняються від легалізації у будь-якій формі, якщо вони підписані та скріплені печаткою органу, який видав його в рамках своїх повноважень.

2. Вказані документи, видані відповідно до національного законодавства однієї зі Сторін, мають на території іншої Сторони таку ж доказову силу, що і відповідні документи, видані у цій Стороні.

3. У випадку сумніву щодо документів, отриманих відповідно до пункту 1 цієї статті, Центральні органи можуть підтверджувати їх автентичність.

Стаття 6

Центральні органи

1. Для цілей цього Договору центральними органами Сторін є Міністерство юстиції України та Міністерство юстиції Королівства Марокко. Кожна Сторона інформує іншу Сторону про будь-яку зміну свого центрального органу.

2. Центральні органи надсилають запити про правову допомогу безпосередньо один одному. При цьому не виключається можливість використання дипломатичних каналів.

Стаття 7

Обмін інформацією і документами

Центральні органи здійснюють на запит один одного обмін інформацією та документами у сфері цивільного і комерційного законодавства.

Глава II

Правова допомога

Стаття 8

Обсяг правової допомоги

Правова допомога охоплює вручення повідомлень і пересилку судових та позасудових документів, виконання процесуальних дій, таких як опитування свідків або сторін, проведення експертизи або одержання доказів та обмін документами про цивільний стан, а також виконання будь-яких інших процесуальних дій за запитом компетентного органу однієї зі Сторін.

Стаття 9

Відмова у наданні правової допомоги

У наданні правової допомоги може бути відмовлено, лише якщо запитувана Сторона вважає, що це може зашкодити її суверенітету, безпеці або публічному порядку.

Стаття 10

Форма запитів про правову допомогу

1. Запит про правову допомогу та супровідні документи подаються у письмовій формі і мають бути підписані та скріплені печаткою компетентного органу.

2. Якщо запит, що надійшов, складений з порушенням вимог цього Договору, його повертають запитуючому компетентному органу для належного оформлення.

Стаття 11

Мова листування

Запити і підтвердні документи складаються мовою запитуючої Сторони та супроводжуються перекладом на мову запитуваної Сторони або на французьку мову.

Стаття 12

Витрати, пов'язані з наданням правової допомоги

Запитувана Сторона покриває витрати, пов'язані з виконанням запиту про правову допомогу, за винятком таких витрат, які покладаються на запитуючу Сторону:

- а) гонорари експертам і перекладачам;
- б) виплати свідкам;
- с) витрати щодо застосування спеціальної процедури на прохання.

Стаття 13

Додаткова інформація

Якщо запитуюча Сторона вважає, що відомостей, що містяться у запиті про правову допомогу, недостатньо для забезпечення його виконання або вони неповні, вона може запитати додаткову інформацію.

Стаття 14

Вручення судових або позасудових документів

1. Запит про вручення судових або позасудових документів повинен містити:

- a) назву запитуючого суду;
- b) реквізити справи, якої стосується запит;
- c) прізвище, ім'я, громадянство, адресу особи, якої стосується запит, стосовно юридичних осіб – їх форму, назву і місцезнаходження;
- d) перелік документів, що додаються, якщо необхідно;
- e) зазначення спеціального способу вручення, якщо необхідно;
- f) будь-які інші відомості, необхідні для здійснення вручення.

2. У випадку вручення судових рішень в запиті про вручення зазначаються строки та порядок їх оскарження згідно із законодавством запитуючої Сторони.

3. Підтвердження про вручення судових або позасудових документів здійснюється шляхом оформлення розписки із зазначенням дати та підписом одержувача. Якщо адресат відмовляється одержати документ або поставити підпис, це зазначається у підтвердженні.

4. Якщо адреса, зазначена у запиті, є неповною або неточною, запитувана Сторона вживає всіх необхідних заходів для встановлення адреси відповідної особи. Якщо адреса не може бути встановлена, незважаючи на вжиті заходи, запитувана Сторона інформує про це запитуючу Сторону і повертає запит і документи.

Стаття 15

Судові доручення та їх виконання

1. Судові доручення повинні містити такі відомості:

- a) назву запитуючого суду;
- b) реквізити справи, якої стосується судове доручення;
- c) прізвище, ім'я, адресу і процесуальний статус сторін і свідків, яких стосується доручення;
- d) предмет запиту та дії, що підлягають виконанню;
- e) питання, які слід поставити свідкам, якщо необхідно;
- f) будь-яку іншу інформацію, необхідну для виконання запитуваних процесуальних дій.

2. Судові доручення виконуються відповідно до законодавства запитуваної Сторони.

3. На висловлене прохання запитуючої Сторони запитувана Сторона:

а) виконує судове доручення відповідно до спеціальної процедури, якщо вона не суперечить її законодавству;

б) заздалегідь інформує запитуючу Сторону про дату та місце виконання судового доручення, аби заінтересовані сторони могли бути присутні відповідно до законодавства запитуваної Сторони.

Стаття 16

Невиконання запиту про правову допомогу

Якщо запит не може бути виконано, документи, які до нього додаються, підлягають поверненню. Запитувана Сторона повідомляє запитуючу Сторону про причини невиконання або відмови.

Стаття 17

Свідчення на території запитуючої Сторони

1. Якщо запитуюча Сторона вирішить, що присутність особи у суді на її території є необхідною для дачі свідчень у цивільній справі, вона про це зазначає у своєму запиті про вручення виклику. Запитувана Сторона інформує про це особу і повідомляє запитуючій Стороні відповідь особи.

2. У випадку, зазначеному в пункті 1 цієї статті, у виклику зазначаються приблизна сума, яка підлягає сплаті особі, та витрати на проїзд і проживання, що відшкодовуються.

3. У разі необхідності особа, зазначена у пункті 1 цієї статті, може отримати через консульські установи запитуючої Сторони аванс на покриття частини або усіх витрат на її проїзд.

4. Особа незалежно від її громадянства, яка на виклик однієї зі Сторін добровільно з'явилася до компетентних органів іншої Сторони, не може бути притягнута до відповідальності або затримана за будь-яке діяння чи для виконання судових рішень, які передували її від'їзду з території запитуваної Сторони. Цей імунітет закінчується, якщо особа, маючи можливість залишити територію запитуючої Сторони, протягом п'ятнадцяти (15) днів з дати, після якої її присутність більше не була необхідною суду, тим не менш залишилася на цій території або, виїхавши з неї, знову туди повернулась.

5. Особа, яка не з'явилася до суду згідно з викликом, про вручення якого було запитано або який було вручено відповідно до цього Договору, не може підлягати будь-якому покаранню або примусовому заходу, навіть якщо цей виклик містить попередження про покарання.

Стаття 18

Вручення судових та позасудових документів та виконання судових доручень дипломатичними представництвами чи консульськими установами

Кожна Сторона може передавати своїм громадянам судові та позасудові документи або отримувати показання безпосередньо через свої дипломатичні представництва чи консульські установи.

Глава III

Визнання і виконання судових рішень

Стаття 19

Судові рішення, які підлягають визнанню та виконанню

1. Сторони взаємно визнають та виконують судові рішення у цивільних і комерційних справах, а також рішення у кримінальних справах в частині цивільного позову.

2. Однак положення цієї глави не застосовуються до судових рішень стосовно:

- а) адміністративних справ;
- б) запобіжних або тимчасових заходів, крім тих, що винесені у справах про стягнення аліментів.

Стаття 20

Умови визнання і виконання

Судові рішення визнаються та виконуються з урахуванням пункту 2 статті 19 цього Договору за таких умов:

- а) рішення постановлено компетентним судом;
- б) сторони були належним чином викликані, представлені або визнані такими, що не з'явилися відповідно до законодавства Сторони, в якій його було винесено;
- с) рішення вступило в законну силу згідно із законодавством Сторони, в якій його було винесено;
- д) якщо у такій самій справі між тими самими сторонами на території Сторони, у якій запитується визнання і виконання, не існує рішення, що набрало законної сили, або таку справу не було порушено раніше у суді цієї Сторони;
- е) рішення не суперечить публічному порядку Сторони, у якій запитується визнання і виконання.

Стаття 21

Процедура визнання і виконання

1. Процедура, що стосується визнання та виконання судових рішень, визначається згідно з чинним законодавством запитуваної Сторони.

2. Клопотання про визнання і виконання рішення подається безпосередньо заінтересованою особою або її представником до компетентного суду Сторони, на території якої запитується визнання і виконання.

3. Суд, який приймає рішення щодо клопотання про визнання та виконання рішення, обмежується встановленням того, чи виконано умови, зазначені у статті 20 цього Договору.

Стаття 22

Документи,

що додаються до клопотання про визнання і виконання

Особа, яка запитує визнання і виконання судового рішення, повинна надати:

- а) належним чином засвідчену копію рішення;
- б) довідку про те, що рішення набуло законної сили і підлягає виконанню відповідно до законодавства Сторони, у якій його винесено;
- в) засвідчену копію підтвердження про виклик сторони, яка не з'явилася, у випадку, коли судові рішення було винесено за її відсутності, і якщо в рішенні не зазначено, що виклик було вручено належним чином.

Стаття 23

Визнання та виконання арбітражних рішень

Сторони визнають і виконують арбітражні рішення, винесені на їх території відповідно до положень Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, прийнятої Конференцією Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку 10 червня 1958 року.

Глава IV

Прикінцеві положення

Стаття 24

Урегулювання розбіжностей

Усі розбіжності, що виникають у зв'язку із застосуванням цього Договору, вирішуються шляхом переговорів між Центральними органами Сторін або через дипломатичні канали.

Стаття 25

Набрання чинності

1. Цей Договір підлягає ратифікації відповідно до чинного законодавства кожної Сторони.

2. Цей Договір набирає чинності через тридцять (30) днів після обміну ратифікаційними грамотами.

Стаття 26

Внесення поправок та припинення дії

1. За згодою Сторін до цього Договору можуть бути внесені поправки, які набувають чинності в порядку, визначеному у статті 25 цього Договору.

2. Цей Договір залишається чинним на невизначений строк.

Однак будь-яка зі Сторін може його денонсувати у будь-який час. Дія Договору припиняється через шість (6) місяців після дати письмового повідомлення іншій Стороні про таке рішення дипломатичними каналами.

На підтвердження чого уповноважені представники Сторін підписали цей Договір.

Укладено у м. Цафракши 21 листопада 2019 року у двох примірниках українською, арабською і французькою мовами, всі три тексти є однаково автентичними. В разі розбіжностей тлумачення перевагу має текст, викладений французькою мовою.

За Україну

За Королівство Марокко

Валерій КОЛОМІЄЦЬ
Заступник Міністра юстиції

Мохамед БЕН АБДЕЛЬКАДЕР
Міністр юстиції